

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně spotřebitelů ve vztahu k některým aspektům timeshare, dlouhodobých rekreačních produktů, dalšího prodeje a výměn

KOM(2007) 303 v konečném znění – 2007/0113 (COD)

(2008/C 44/06)

Dne 28. června 2007 se Rada, v souladu s článkem 95 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 4. října 2007. Zpravodajem byl pan PEGADO LIZ.

Na 439. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 24. a 25. října 2007 (jednání dne 24. října), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 129 hlasy pro, 3 hlasy byly proti a 1 člen se zdržel hlasování.

1. Shrnutí stanoviska

1.1 V návaznosti na svá stanoviska k Zelené knize o přezkumu spotřebitelského *acquis* ⁽¹⁾ a ke sdělení Komise o provádění směrnice o smlouvách uzavřených na dálku ⁽²⁾ EHSV podporuje iniciativu Komise, jež má za cíl provést revizi směrnice 94/47/ES ⁽³⁾ ze dne 26. října 1994, a to v její navrhované formě, po zohlednění připomínek a doporučení Výboru ⁽⁴⁾.

1.2 Výbor obecně souhlasí s hlavními body návrhu Komise, co se týče rozšíření jejího rozsahu působnosti, definice a popisu nových produktů, zpřísnění požadavků na předmluvní a smluvní informace a rovněž sjednocení lhůty pro odstoupení od smlouvy a zákazu provádění veškerých plateb a z jakéhokoliv důvodu během této lhůty.

1.3 Ačkoliv výbor vítá minimalistické pojetí návrhu, jež v souladu se zásadami stanovenými ve Smlouvě umožňuje členským státům dále rozvíjet oblast ochrany spotřebitelů, domnívá se, že pokud by podle Komise – vzhledem ke znění zelené knihy o spotřebitelském *acquis* – existovala oblast, v níž by z důvodu zvláštní povahy dotčeného práva byla opodstatněná maximální harmonizace, bylo by to právě v tomto případě, a to z důvodu výrazných rozdílů mezi různými státy v konceptualizaci a charakterizaci mnohostranné právní povahy této oblasti, jež

má velmi rozdílné důsledky pro různé národní právní systémy, obzvláště co se týče minimální a maximální doby trvání smlouvy, neplatnosti smlouvy či zrušení její platnosti, vypovězení či zrušení smlouvy.

1.4 EHSV proto nesouhlasí s Komisí, která přestože uznává, že je většina problémů v tomto odvětví často přeshraničního charakteru a že je tedy členské státy vzhledem k rozdílům v národních legislativách nemožnou řádně vyřešit samy, nakonec věnuje pozornost pouze některým aspektům souvisejícím s těmito právy a celou řadu možných situací opět nechává na rozhodnutí členských států, což nepřinese téměř žádnou změnu vůči současnému stavu uvedených problémů.

1.5 Proto ačkoliv EHSV souhlasí s přijetím systému „minimální harmonizace“, domnívá se spolu s dalšími institucemi Společenství ⁽⁵⁾, že úroveň opatření na ochranu spotřebitelů byla nastavena příliš nízkou; zkušenosti ukazují, že velká většina členských států tuto klauzuli nevyužila, naopak zvolila doslovný přístup ⁽⁶⁾, v důsledku čehož nebylo dosaženo adekvátního stupně ochrany spotřebitelů. EHSV proto vyzývá Komisi, aby i přes dodržování zásady subsidiarity v návrhu směrnice přistoupila k regulaci dalších, stejně důležitých aspektů se záměrem docílit vyššího stupně ochrany spotřebitelů.

1.6 EHSV proto navrhuje, aby se za účelem posílení a zajištění adekvátní ochrany spotřebitelů zlepšily některé předpisy týkající se právní úpravy dotčených práv, obsahu hlavní smlouvy a jejího vztahu s doplňujícími smlouvami a především s úvěry, které nejsou vázané.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 256, 27.10.2007, zpravodajem byl pan ADAMS.

⁽²⁾ Úř. věst. C 175, 27.7.2007, zpravodajem byl pan PEGADO LIZ.

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/47/ES ze dne 26. října 1994 o ochraně nabyvatelů ve vztahu k některým aspektům smluv o nabytí práv k dočasnému užívání nemovitostí (Úř. věst. C 108, 29.10.1994, s. 83). Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 108, 19.4.1993, s. 1.

⁽⁴⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně spotřebitelů ve vztahu k některým aspektům timeshare, dlouhodobých rekreačních produktů, dalšího prodeje a výměn. KOM(2007) 303 v konečném znění ze dne 7. června 2007.

⁽⁵⁾ Zpráva Evropského parlamentu a Rady o provádění směrnice 94/47/ES z roku 1999, SEC(1999) 1795 v konečném znění a Zpráva Evropského parlamentu z roku 2002 v RR\470922PT.doc, EP 298.410.

⁽⁶⁾ Dánsko, Finsko, Nizozemsko, Irsko, Itálie, Lucembursko, Švédsko, Německo a Rakousko.

1.7 EHSV nicméně, stejně jako v předešlých stanoviscích (7), zdůrazňuje potřebu vyzdvihnout důležitost účinného poskytování informací smluvním stranám, především těm méně zasvěceným; proto se domnívá, že by členskými státy neměla být *a priori* odepřena možnost zavést přiměřené, odrazující trestní postihy pro praktiky závažně porušující práva stanovená směrnicí, jejichž základní prvky by byly důsledně stanoveny.

1.8 EHSV naléhá na Komisi, aby provedla detailní analýzu reakcí na konzultační dokument (8), zejména pak reakcí členských států konzultovaných tímto dokumentem, jež nebyly zahrnuty do výsledků zprávy (9) o provádění směrnice v 15 členských státech, a srovnávací analýzu týkající se již 25 členských států (10), a to s ohledem na rozdíly existující mezi členskými státy.

1.9 EHSV navrhuje několik úprav (11) a předkládá soubor doporučení s cílem zlepšit právní aspekty návrhu a konsolidovat a sladit pojmy a postupy již zavedené v jiných směrnících, konkrétně ve směrnici o nekalých obchodních praktikách (12); tuto směrnici bude nutné vzít v potaz, aby bylo možné zvýšit pocit jistoty spotřebitelů a jejich důvěru v tento typ smlouvy, jež mají často spojený s agresivním marketingem a prodejem (13).

2. Stručné shrnutí návrhu směrnice

2.1 Tímto návrhem chce Komise přistoupit k revizi směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/47/ES ze dne 26. října 1994 o ochraně nabyvatelů ve vztahu k některým aspektům smluv o nabytí práv k dočasnému užívání nemovitostí, a to

(7) Stanovisko EHSV ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 1997/7/ES ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku, Úř. věst. C 175, 27.7.2007.

(8) Viz konzultační dokument Komise o směrnici o dočasném užívání nemovitostí na adrese http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/timeshare/consultation_paper010606_en.doc.

(9) Zpráva Evropského parlamentu a Rady o provádění směrnice 94/47/ES ze dne 26. října 1994, SEC(1999) 1795 v konečném znění

(10) „Comparative Analysis Timeshare Directive“ (94/47), autoři: Hans Schulte-Noke, Andreas Borge a Sandra Fischer in Consumer Law Compendium.

(11) Především co se týče čl. 2 odst. 1 písm. g), čl. 3 odst. 2 a 4 a čl. 4 odst. 1, 2 a 3, čl. 5 odst. 1, 5 a 6 a čl. 8 a 9, přílohy I písm. l), přílohy III písm. f) a přílohy IV písm. d).

(12) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22. Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 108, 30.4.2004, s. 81.

(13) Jak jsme již uvedli ve stanovisku EHSV k návrhu směrnice Rady 94/47/ES ze dne 26. října 1994 o ochraně nabyvatelů ve vztahu k některým aspektům smluv o nabytí práv k dočasnému užívání nemovitostí, zpravodaj: Manuel Ataíde Ferreira (Úř. věst. C 108, 19.4.1993, s. 1) a ve stanovisku EHSV k Akčnímu plánu Společenství na pomoc cestovnímu ruchu, zpravodaj: L. Cunha, spoluzpravodaj: G. Franghi (Úř. věst. C 149, 24.2.1992).

v návaznosti na závěry Rady ze dne 13. dubna 2000 týkající se zprávy Komise o provádění uvedené směrnice (14) a na doporučení Evropského parlamentu uvedená v usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. července 2002 (15).

2.2 Revize této směrnice se plánuje již od vydání sdělení Komise o strategii spotřebitelské politiky 2002–2006 (16) a je součástí „spotřebitelského acquis“, uvedeného v příslušné zelené knize (17).

2.3 Komise se věnuje identifikaci některých problematických bodů provádění směrnice a domnívá se, že vzhledem k vývoji trhu v tomto odvětví došlo k významnému navýšení počtu nových produktů; navzdory tomu, že se jedná o využívání prázdninového ubytovacího zařízení, však tyto produkty nespádají do působnosti směrnice.

2.4 Již zpráva Komise o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/47/ES (18) z roku 1999 poukazovala na mnohé nedostatky v provedení; závěry zprávy přijala Rada v dubnu roku 2000 (19), kdy také sestavila seznam prvků, jež měly být zohledněny při revizi směrnice.

2.5 Rovněž stanovisko výboru Evropského parlamentu pro životní prostředí, veřejné zdraví a ochranu spotřebitele vypracované v roce 2001 (20) podtrhovalo „nejnižší přijatelnou úroveň ochrany spotřebitele“, stanovenou směrnicí.

2.6 Evropský parlament zase ve svém usnesení ze dne 4. července 2002 doporučil, aby Komise přijala opatření, jímž by se zajistila vysoká úroveň ochrany spotřebitelů.

2.7 Z těchto důvodů považuje Komise samostatnou revizi této směrnice za „naléhavou“, revize dokonce představuje „prioritu“, vzhledem k „problémům, s nimiž se spotřebitelé setkávají, zejména pokud jde o další prodej a nové produkty“ „podobně uváděné na trh a z ekonomického hlediska podobné jako timeshare“, ve stylu „klubů poskytujících slevy na dovolenou svým členům a smluv o dalším prodeji“.

(14) SEC(1999) 1795 v konečném znění.

(15) Usnesení Evropského parlamentu k sledování politiky Společenství týkající se ochrany nabyvatelů ve vztahu k některým aspektům smluv o nabytí práva k dočasnému užívání nemovitostí (směrnice 94/47/ES) (dok. P5_TA(2002)0369, Úř. věst. C 271 E, 12.11.2003, s. 578).

(16) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Strategie spotřebitelské politiky na období 2002–2006, KOM(2002) 208 v konečném znění (Úř. věst. C 137, 8.6.2002, s. 2). Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 95, 23.4.2003, s. 1.

(17) KOM(2006) 744 v konečném znění. Stanovisko EHSV: Úř. věst. C 256, 27.10.2007.

(18) SEC(1999) 1795 v konečném znění.

(19) Rada pro záležitosti spotřebitele, Lucemburk, 13. dubna 2000.

(20) EP 298.410 RR\470922PT.doc (pozn. překl. odkaz na stanovisko v portugalské, český překlad není k dispozici).

2.8 Mezi hlavními důvody pro vypracování tohoto návrhu revize vyzdvihuje Komise potřebu aktualizovat požadavky na předmluvní a smluvní informace, sjednotit úpravu zákazu zálohových plateb během lhůty pro odstoupení od smlouvy, potřebu sladit lhůty pro odstoupení od smlouvy a potřebu zvážit možnost zavedení trestních postihů.

2.9 Konzultační setkání s hlavními zúčastněnými stranami se uskutečnila v letech 2004 až 2006.

2.10 Na základě stížností na *timeshare*, týkajících se zejména nových produktů – klubů poskytujících slevy na dovolenou svým členům a smluv o dalším prodeji, vydala Komise konzultační dokument⁽²¹⁾. O těchto tématech se jednalo rovněž v březnu 2006 na schůzi stálé pracovní skupiny pro revizi *acquis* složené z odborníků z členských států.

2.11 Návrh revize je zahrnut v programu Komise pro modernizaci a zjednodušení *acquis* Společenství⁽²²⁾.

2.12 Komise soudí, že právní základ tohoto návrhu by měl být i nadále vymezen článkem 95 Smlouvy (dokončení vnitřního trhu) a domnívá se, že v souladu se zásadou subsidiarity by se Komise neměla vyjadřovat k právní povaze práv na *timeshare* a respektovat rozdílnost hledisek členských států.

2.13 Na druhou stranu Komise, zdůrazňujíc přeshraniční aspekty problému a domnívajíc se, že „většina stížností spotřebitelů je přeshraniční povahy“, zaměřuje svůj návrh jen na aspekty považované za „ty, jež působí nejvíce problémů, a tudíž vyžadují opatření na úrovni Společenství“; ostatní ponechává k regulaci příslušným vnitrostátním právním předpisům a dokonce odstraňuje veškeré zmínky o právech na vypovězení smlouvy či její zrušení, jež regulovala směrnice 94/47/ES, a to i v případě, že jsou spjaty s právem na odstoupení.

3. Hlavní připomínky k návrhu

3.1 Obecné připomínky

3.1.1 EHSV kladně hodnotí iniciativu Komise, ale konstatuje její zpoždění, vzhledem k tomu, že problémy byly zaznamenány již v roce 1999 a řešení tedy již mohlo být nalezeno již dávno.

⁽²¹⁾ Viz konzultační dokument Komise o směrnici o dočasném užívání nemovitostí na adrese http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/timeshare/consultation_paper_010606_en.doc.

⁽²²⁾ KOM(2006) 629 v konečném znění.

3.1.2 EHSV také připomíná, že na některé z uváděných problémů již sám upozornil, a to ve svém stanovisku vydaném dne 24. února 1993⁽²³⁾, v době přípravy směrnice.

3.1.3 EHSV se domnívá, že právním základem by neměl být článek 95 Smlouvy, ale spíše článek 153, jelikož se nejedná o záležitost týkající se výhradně jednotného trhu, ale spíše politiky ochrany spotřebitele.

3.1.4 EHSV souhlasí s rozšířením působnosti návrhu na některé druhy movitého majetku s cílem adekvátně reagovat na nepřetržitý vývoj trhu.

3.1.5 EHSV souhlasí se změnami definic⁽²⁴⁾ vnesenými tímto návrhem, jelikož lépe odpovídají novým produktům nabízeným v tomto odvětví.

3.1.6 EHSV souhlasí se zachováním zákazu veškerých plateb nebo druhů záloh, jelikož tento zákaz představuje účinný způsob, jak spotřebiteli umožnit výkon práva na odstoupení od smlouvy bez jakéhokoli ekonomického tlaku; rovněž soudí, že rozšíření normy na třetí strany vhodným způsobem pokryje také smlouvy o výměně a smlouvy o dalším prodeji.

3.1.7 EHSV souhlasí s prodloužením lhůty na rozmyšlenou na 14 dní, čímž dojde k jejímu sjednocení, ačkoliv by dal přednost počítání lhůty na pracovní, nikoliv na kalendářní dny, jak již ostatně uvedl ve svých dřívějších stanoviscích⁽²⁵⁾; je důležité připomenout, že Rada po schválení směrnice 97/7/ES vydala prohlášení, v němž vyzvala Komisi k posouzení možnosti sladit způsoby počítání lhůt na rozmyšlenou obsažené ve směrnících z oblasti ochrany spotřebitele.

3.1.8 V souladu s dřívějšími stanovisky⁽²⁶⁾ a aniž je dotčen čl. 1 odst. 3 návrhu směrnice považuje EHSV za nezbytné, aby Komise lépe popsala povahu, nedostatky a účinky práv na odstoupení od smlouvy, jejího vypovězení a zrušení; v opačném případě nebude dosaženo sblížení právních předpisů, protože každý členský stát přijme svá vlastní pravidla, což s sebou přinese nepříznivé důsledky pro rozvoj přeshraničních vztahů.

⁽²³⁾ Úř. věst. C 108, 19.4.1993, s. 1.

⁽²⁴⁾ Nahrazení slova „nabyvatel“ slovem „spotřebitel“.

⁽²⁵⁾ Úř. věst. C 175, 27.7.2007, jehož zpravodajem byl pan PEGADO LIZ.

⁽²⁶⁾ Výše uvedené stanovisko.

3.1.9 Vzhledem k tomu, že záměrem této směrnice je sblížení vnitrostátních právních předpisů týkajících se těchto typů práv, se EHSV domnívá, že v rozporu se 4. bodem odůvodnění návrhu a navzdory rozdílům existujícím mezi různými státy by Komise měla pokročit dále a definovat právní povahu ⁽²⁷⁾ těchto práv, ať už jde o práva věcná či o práva věřitelská; v opačném případě tento návrh nepřispěje k vyřešení zjištěných problémů, týkajících se definice základních požadavků na dodržování práv a v případě věcných práv zejména nutných důsledků pro registraci.

3.1.9.1 EHSV proto vyzývá Komisi, aby zavedla definici právní povahy práv spojených s *timeshare* – ať už práv věcných či práv týkajících se osobních povinností – práva na poskytnutí služby – s nutnými důsledky pro příslušné předpisy nařízení Brusel a nařízení Řím I; v opačném případě nebude dosaženo tolik žádané harmonizace a důvěry spotřebitelů a podniků. Ostatně EHSV již k této definici přispěl ve zmiňovaném stanovisku ⁽²⁸⁾, kde uvedl, že „u smlouvy o *timeshare* se jedná o právo věcné nebo osobní, nikoliv o nájemní vztah, jelikož u nájemního vztahu nemůže dojít k převodu. Převáděné právo se vztahuje na nedělitelnou část nějaké věci, na nedělitelný byt, a nabývá nebo může nabýt povahy věcného práva k nemovitosti“.

3.1.10 Nikoliv v rozporu s právní formou tohoto práva, jež může mít povahu zvláštního práva – a dokonce právě z tohoto důvodu – EHSV souhlasí s těmi body návrhu směrnice, ve kterých se tato zaměřuje na některé strukturální prvky práv: ať už se vztahují na movité či nemovité statky, jedná se o práva na používání či užívání ubytovacího zařízení (tedy noclehu) za protiplnění, a to po dobu nejméně jednoho roku.

3.1.11 EHSV nicméně vyzývá Komisi, aby vedle produktů vyjmenovaných v článku 2 návrhu zavedla formulaci (s nezbytnou definicí strukturálních prvků), jež by odpovídala možným budoucím produktům ⁽²⁹⁾, které by případně byly uvedeny na trh až poté, co směrnice vstoupí v platnost, a u nichž se by se prokázalo, že neodpovídají požadavkům obsažených ve stávajících definicích nových produktů.

3.1.12 EHSV se domnívá, že případná povinnost spotřebitele uhradit či zaplatit jakoukoliv částku za to, že v rámci příslušné lhůty uplatní právo na odstoupení od smlouvy, zjevně zasahuje

⁽²⁷⁾ Rozhodnutí Nejvyššího soudu Portugalska ze dne 4. března 2004.

⁽²⁸⁾ Stanovisko EHSV ke směrnici 94/47/ES (Úř. věst. C 108, 19.4.1993, s. 1), jehož zpravodajem byl pan Manuel Ataíde Ferreira.

⁽²⁹⁾ Podobně jako je tomu např. v portugalském právu (čl. 45 odst. 3 zákon č. 180/99 ze dne 22. května), kde stojí: „Právo na turistické ubytování, na které se vztahuje předchozí odstavec, zahrnuje konkrétně závazná práva stanovená v rámci smluv týkajících se prázdninových karet a klubů, turistických karet nebo jiných karet podobného charakteru“.

do tohoto práva, spočívajícího v tom, že spotřebitel není povinen uvádět žádný důvod ani platit žádnou částku; proto by měly být vyškrtnuty čl. 5 odst. 5 a čl. 5 odst. 6 návrhu.

3.1.13 EHSV upozorňuje Komisi na zmínku o nedávno přijaté směrnici o nekalých obchodních praktikách ⁽³⁰⁾ – s jejím uvedením souhlasí, nicméně poukazuje na to, že v člancích 14 a 15 této směrnice není uveden odkaz na současnou směrnici ani na návrh směrnice, jež je předmětem tohoto stanoviska.

3.1.14 Ačkoliv EHSV souhlasí s minimální harmonizací, domnívá se, že tento návrh je více omezující než platná směrnice – zavádí sice možnost, aby členské státy přijaly výraznější opatření na ochranu práv spotřebitelů, ta se však vztahuje pouze na právo na odstoupení od smlouvy (kdy lze odstoupit, způsoby odstoupení a výkon práva), zatímco platná směrnice, konkrétně článek 11 ⁽³¹⁾, předpokládá tuto možnost v daleko širším rozsahu; proto Výbor vyzývá Komisi, aby zachovala podobné ustanovení.

3.1.15 EHSV se domnívá, že by Komise měla stanovit účinný systém postihů s cílem nejen odradit od praktik, jež jsou v rozporu s povinnostmi stanovenými směrnicí, ale rovněž z důvodů právní jistoty a právního bezpečí ⁽³²⁾. EHSV podporuje možnost, aby členské státy (a nikoliv Komise), zaváděly v souladu s rámcem předem definovaným Komisí ⁽³³⁾ trestní postihy, jež by byly přiměřené, ale zároveň by dostatečně účinně odrazovaly od nezákonných praktik, zejména od těch obzvláště závažných.

3.1.16 EHSV souhlasí s vložení ustanovení o pravidelném přezkumu, chybějícím v platné směrnici, díky němuž se zamezí rychlému zastarání směrnice.

3.1.17 I přesto, že některé členské státy ⁽³⁴⁾ byly zažalovány pro nesprávné provedení některých ustanovení směrnice, EHSV je překvapen nedostatečným jednáním Komise, především co se týče překračování lhůty pro provedení směrnice (30. dubna 1997), vzhledem k tomu, že lhůta byla dodržena pouhými dvěma členskými státy ⁽³⁵⁾; EHSV vyzývá Komisi, aby v případě nové směrnice byla Komise přísnější vůči tak zjevným porušováním právních předpisů týkajících se provádění směrnice.

⁽³⁰⁾ Směrnice 2005/29/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. května 2005 (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22) Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 108, 30.4.2004, s. 81.

⁽³¹⁾ Článek 11 směrnice 94/47/ES – „Tato směrnice však nebrání členským státům, aby přijaly anebo zachovaly ustanovení s vyšším stupněm právní ochrany nabyvatelů v dotyčné oblasti, aniž jsou dotčeny jejich povinnosti vyplývající ze Smlouvy“.

⁽³²⁾ Zpráva z roku 1999 o provádění směrnice 94/47/ES zjistila existenci velmi rozsáhlé škály postihů za porušení stejné povinnosti v různých státech – finanční postihy, zrušení platnosti smlouvy, prodloužení lhůty na rozmyšlenou, nucené pozastavení činnosti a s ní spojené inzerce, atd.

⁽³³⁾ Úř. věst. C 256, 27.10.2007 a návrh stanoviska CESE 867/2007 fin o trestněprávní ochraně životního prostředí, zpravodaj obou pan Retureau.

⁽³⁴⁾ Španělsko, Švédsko, Lucembursko, Irsko.

⁽³⁵⁾ Spojené království a Spolková republika Německo.

3.2 Konkrétní připomínky

3.2.1 EHSV se domnívá, že definice uvedená v čl. 2 odst. 1 písm. g) týkající se ustanovení článku 7 je příliš omezující, jelikož charakteristickým prvkem doplňkovosti smluv je právě vztah komplementarity mezi smlouvami. Zohledněn by měl být právě vztah komplementarity, a nikoliv vztah podřízenosti, protože konkrétně u většiny vázaných úvěrových smluv se jedná o vnější propojení smluv, které jsou na sobě díky své právní formě nezávislé, a proto nevyhovují navrhované definici.

3.2.2 EHSV nesouhlasí se zněním čl. 3 odst. 2, zejména pokud jde o písemné informace, jež budou spotřebiteli poskytnuty pouze „na jeho žádost“. Nicméně vzhledem k tomu, že se tento článek týká předšmluvních informací, na jejichž základě se spotřebitel rozhoduje, zda uzavřít smlouvu, domnívá se EHSV, že by jejich poskytování mělo být povinné, a vyzývá Komisi, aby tak stanovila.

3.2.3 EHSV vyzývá Komisi, aby nahradila čl. 3 odst. 4, čl. 4 odst. 1 a přílohu I písm. l), přílohu III písm. f) a přílohu IV písm. d) podobným ustanovením, jako je ustanovení článku 4 stávající směrnice⁽³⁶⁾, a to proto, že tato norma poskytuje spotřebiteli větší ochranu – nejen co se týče povinnosti poskytovat informace v jazyce státu, z něhož pochází spotřebitel, ale rovněž zavádí povinnost zajistit soudně ověřený překlad do jazyka členského státu, v němž se nachází statek, a to zejména v záležitostech týkajících se registračních formalit.

3.2.3.1 EHSV totiž očekává, že obchodníci budou hromadně uzavírat smlouvy – adhezní smlouvy – v nichž spotřebitel pouze prohlásí, jaký jazyk byl navržen, bez možnosti zasáhnout nebo vyjednávat a s možnými nepříznivými důsledky pro jeho ekonomické zájmy.

3.2.4 EHSV vyzývá Komisi, aby pozměnila znění ustanovení čl. 4 odst. 2, konkrétně aby vypustila formulaci „pokud se smluvní strany výslovně nedohodnou jinak“, vzhledem k tomu, že se jedná o podstatné informace, jež by stranám neměly být ponechány k vlastnímu uvážení. V praxi se prokázalo, že pokud tato formulace zůstane v textu zachována, budou obchodníci

⁽³⁶⁾ Kde stojí:

„Členské státy ve svém právním řádu stanoví:

— ... že smlouva i dokument podle čl. 3 odst. 1 musí být sepsány v jazyce či v jednom z jazyků členského státu, v němž má nabyvatel trvalý pobyt, anebo v jazyce či v jednom z jazyků členského státu, jehož je nabyvatel státním příslušníkem, podle volby nabyvatele. [...] Členský stát, v němž má nabyvatel trvalý pobyt, však může uložit, aby smlouva byla vždy vypracována alespoň v tom jeho jazyce nebo jazycích, které jsou úředními jazyky Společenství, a

— že prodávající musí předat nabyvateli úředně ověřený překlad smlouvy do úředního jazyka nebo jazyků Společenství, který je jazykem nebo které jsou jazyky členského státu, ve kterém se nemovitost nachází.“

jednostranně navrhovat adhezní smlouvy, jež jsou spotřebitelé nuceni přijímat.

3.2.4.1 EHSV se rovněž domnívá, že by Komise z důvodu právní jistoty a bezpečí měla objasnit/typizovat okolnosti, které obchodník nemůže ovlivnit a které tvoří nedílnou součást smlouvy, tak jak stanoví čl. 4 odst. 2.

3.2.4.2 EHSV rovněž v souvislosti s tímto článkem vyzývá Komisi, aby stanovila způsob sdělování těchto informací, jež bude muset být prováděno vhodným, objektivním a jasným způsobem⁽³⁷⁾ a s použitím takové velikosti písma, díky které bude text snadno čitelný⁽³⁸⁾.

3.2.5 EHSV navrhuje Komisi, aby upřesnila formulaci „obchodník výslovně upozorní“ uvedené v čl. 4 odst. 3, jejíž odborně právní význam je nejasný.

3.2.6 Vzhledem k tomu, že z čl. 5 odst. 1 vyplývá, že existují dvě lhůty pro výkon práva na odstoupení, vyzývá EHSV Komisi, aby zavedla ustanovení, jež spotřebiteli poskytne pouze jednu lhůtu pro vykonání práva na odstoupení, a to do 14 dní po podpisu konečné smlouvy, pokud této předcházela předběžná závazná smlouva a pokud nebyla v mezidobí nemovitost využívána.

3.2.7 EHSV v souladu se svými předchozími stanovisky vyzývá Komisi, aby určila způsob sdělování výkonu práva na odstoupení, tak aby obě strany získaly důkaz o doručení. Formulace ve stávající směrnici je v tomto směru vhodnější⁽³⁹⁾.

3.2.8 EHSV se domnívá, že stávající název článku 8 by měl být nahrazen názvem „Povinný charakter práv“, vzhledem k tomu, že „ratio legis“ článku není stanovit povinný charakter směrnice, nýbrž spíše zabránit tomu, aby byla tato práva vyloučena nebo omezena, a to nezávisle na příslušných právních předpisech.

3.2.9 Za vhodnější považuje EHSV ustanovení článků 11 a 12 směrnice o nekalých obchodních praktikách⁽⁴⁰⁾, jež se týkají nápravných prostředků soudního a správního charakteru, jelikož jsou komplexnější a mají větší rozsah; proto vyzývá Komisi, aby článek 9 tohoto návrhu nahradila podobnými předpisy.

⁽³⁷⁾ Jako je stanoveno např. v čl. 8 portugalského zákona na ochranu spotřebitelů.

⁽³⁸⁾ Jako je uvedeno např. v rozhodnutí lisabonského odvolacího soudu ze dne 3. května 2001.

⁽³⁹⁾ „prokazatelným způsobem“.

⁽⁴⁰⁾ Směrnice 2005/29/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 11. května 2005 (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 29) Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 108, 30.4.2004, s. 81.

3.2.10 EHSV se domnívá, že pozornost Komise by si zasloužily různé jazykové verze návrhu směrnice, protože některé pasáže by měly být přeloženy s větší pečlivostí ⁽⁴¹⁾.

4. Otázky, jimiž se sdělení nezabývá

4.1 EHSV se domnívá, že kromě již zmiňovaných opomenutých otázek existují další témata, která by si při revizi směrnice zaslouhovala případného opětovného posouzení:

Jedná se zejména o:

- a) právní úpravu důkazního břemene;
- b) prevenci nebezpečí nedodržování či částečného dodržování smluv;
- c) zakotvení omezení uplatňování smluv o *timeshare* (ubytování) na budovy a části budov využívané pro cestovní ruch a volný čas ⁽⁴²⁾, čímž se podpoří kvalita a zamezí se zneužívání těchto smluv v odvětví nemovitostí;
- d) stanovení pravidel pro udělení licence a povolení k provádění těchto činností po prokázání technické a finanční způsobilosti;

V Bruselu dne 24. října 2007

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS

- e) zavedení systému finančních záruk jako ochrany pro případy platební neschopnosti nebo úpadku, tak jako v jiných nástrojích Společenství ⁽⁴³⁾, a ne pouze v oblasti nemovitostí ve výstavbě;
- f) zavedení systému předchozí registrace v zemi, kde je propagován prodej, nebo v členském státě, kde má společnost své sídlo ⁽⁴⁴⁾;
- g) vytvoření evropského systému certifikace pro obchodníky v této oblasti, jež by zaručil systém včasného varování mezi členskými státy a sloužil jednak k odebrání osvědčení na základě oznámení o porušování předpisů a zároveň k informování spotřebitelů ⁽⁴⁵⁾;
- h) přikládání informací týkajících se provedených převodů bez jakýchkoliv poplatků či jiných závazků s cílem zamezit tomu, aby spotřebitelé přišli o svá práva, např. v případě exekuce z důvodu nesplácení hypotéky ⁽⁴⁶⁾;
- i) v případě, že se jedná o nemovitost, zakotvení do přílohy II práva spotřebitele na její prohlídku s cílem ověření plnění stavebních plánů;
- j) zavedení ochrany osobních dat při převádění práv na třetí osoby.

⁽⁴¹⁾ V případě portugalské verze je to např. čl. 2 písm. b) jež postrádá smyslu, písmeno j) přílohy I, jež říká přesný opak toho, co by mělo říkat, a čl. 7 odst. 1, v němž by slovo „dissolvido“ mělo být nahrazeno slovem „resolvido“, a to jednak ze zjevných důvodů odborně právního rázu a jednak proto, aby byl text článku v souladu s jeho nadpisem.

⁽⁴²⁾ Viz výše uvedené stanovisko EHSV ke směrnici č. 94/47/ES, Úř. věst. C 108, 19.4.1993, s. 1.

⁽⁴³⁾ Směrnice 90/314/EHS Rady ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy (Úř. věst. L 158, 23.6.1990, s. 29). Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 102, 24.4.1989, s. 27.

⁽⁴⁴⁾ Stanovisko EHSV ke směrnici 94/47/ES, Úř. věst. C 108, 19.4.1993, s. 1.

⁽⁴⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376, 27.12.2006 s. 36). Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 221, 8.9.2005, s. 113.

⁽⁴⁶⁾ Stanovisko EHSV k směrnici 94/47/ES, Úř. věst. C 108, 19.4.1993, s. 1.